

Crohns sykdom - Pasientinformasjon

Hva er Crohns sykdom?

Crohns sykdom inngår i sykdomsgruppen inflammatoriske tarmsykdommer (IBD) sammen med ulcerøs kolitt. Ved inflammatoriske tarmsykdommer blir kroppens immunforsvar aktivert og angriper kroppens egne celler i tarmveggen. Det er dette som gir betennelsen. Man vet ikke hvorfor noen får Crohns sykdom, men man tror at både miljøfaktorer og arv spiller en rolle. Crohns sykdom kan ramme hele fordøyelsessystemet og gi flekkvis betennelse. Dette kan gi magesmerter, diare og blod i avføringen, samt hindre vekst, pubertet og trivsel. Crohns sykdom kan ikke bli kurert, men hos de fleste vil man holde sykdommen i sjakk ved hjelp av medisiner. Man vil sannsynligvis trenge medisiner resten av livet og regelmessig oppfølging fra lege. De fleste med Crohns sykdom lever normale, aktive liv.

Hvordan får man diagnosen Crohns sykdom?

Legen kan mistenke Crohns sykdom ut fra sykehistorien, laboratorieprøver og undersøkelse av pasienten. For å stille diagnosen må legen bruke et endoskop (et tynt rør med kamera og lyskilde) for å se på innsiden av tarmen og ta små vevsprøver fra tarmveggen. Det er vanlig at barn og ungdom får narkose når undersøkelsen gjennomføres.

Hvordan behandler man Crohns sykdom?

Behandlingen tilpasses den enkelte pasient. Behandling består av ernæringsbehandling, medisiner og kirurgi. De fleste har god effekt av medisiner. Medisinene man får mot Crohns sykdom demper kroppens immunforsvar slik at immunforsvaret ikke angriper cellene i tarmen. Dette gjør at plagene ved Crohns sykdom blir bedre eller helt borte. Man vil få regelmessig oppfølging fra lege for å tilpasse medisinene slik at det blir best for hver enkelt pasient. Hos enkelte med alvorlig sykdom kan det være nødvendig å operere bort deler av tarmen som er skadet grunnet betennelsen.

Hva skal man være oppmerksom på?

Forverring: Selv om man står på medisiner kan man få forverring. Det er viktig å oppsøke helsehjelp om man får sterke magesmerter, hyppig avføring og blod i avføringen.

Infeksjoner: Fordi medisinene demper immunforsvaret vil man lettere kunne få infeksjoner når man bruker disse medisinene. Det er derfor viktig at man har lav terskel for å oppsøke helsehjelp om man skulle få feber eller andre tegn på infeksjon.

Vaksiner: Fordi medisinene demper immunforsvaret skal man ikke ta levende, svekkede vaksiner (for eksempel MMR-vaksinen) etter å ha begynt på disse medisinene. Det er anbefalt at man tar de andre vaksinerne i barnevaksinasjonsprogrammet.

Kreftisiko: Langvarig betennelse i tarmen kan øke risikoen for utvikling av tarmkreft. Etter flere år med sykdom har man derfor jevnlig endoskopi-kontroller for å se etter tidlige tegn på kreftutvikling.